

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2012 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2012 (New Syllabus)

පෙරදිග සංගීතය I/ එය දෙකකි
Oriental Music I/ Two hours

උපදෙස් :-

- ❖ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සැපයීය යුතු ය.

- අංක 01 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී නිවැරදි හෝ ඉතා ම ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ජ්‍යෙ අදාළ අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙහි ඇති වර්ගන කුළ ලියන්න.
01. රාගධාරී ගිතයක ඇතුළත් මූලික අංග දෙකක් වනුයේ,
(1) ස්වරය හා තාලයයි.	(2) වචනය හා රිද්මයයි.	(3) වචනය හා ස්වරයයි.
(4) විරිතා හා වචනයයි.	(5) රාගය හා තාලයයි.	(.....)
02. සරල ගිත ගායන, ගාස්ත්‍රීය ගායන - වාදන, විවිධ සංගීත නිර්මාණ ආදිය කෙරෙහි එක සේ ප්‍රශ්නේ දායකත්වයක් ලබා දුන් සංගීතයෙකු වන්නේ,
(1) සුනිල් සාන්ත සුරින් ය.	(2) ආනන්ද සමරකේන් සුරින් ය.
(3) බිලිව්. ඩී. මකුලාපුරුව සුරින් ය.	(4) ලයනල් අල්ගම සුරින් ය.
(5) පණ්ඩින් අමරදේව සුරින් ය.	(.....)
03. ගිතයක හෝ වාදිතයක හෝ ආරම්භයේ සිට සමස්ථානය දක්වා ගැයෙන - වැයෙන කොටස නම් කරන්න.
(1) ආලාප	(2) උපත්	(3) මුඛඩා	(4) ත්‍රිඩායි	(5) ස්ථායි	(.....)
04. දෙලොවක් අතර විතුපටයට ඇතුළත් වූ කණ්ඩායම සංගීත ආරේ ගිය කුමක් ද?
(1) මල්බර හිමිදිරියේ	(2) වන දෙවිලිය තුරුලේ
(3) තරුණ ජීවීන් අපේ විනෝදයෙන්	(4) ගයන ගැයුම - තවත තැපුම්
(5) මුළු ගත ම වෙහෙසුනා	(.....)
05. බහුවිධ බුද්ධිය (Multiple Intelligence) පිළිබඳ සිද්ධාන්තය ඉදිරිපත් කළ මත්‍යෝගීය ක්‍රියා කුමක් ද?
(1) ඇල්පුඩ් ඩිනේ	(2) සියේමන් පොයිඩ්	(3) හොවාර්ඩ ගාඩින්
(4) ජීන් පියාලේ	(5) ඇරිස්ටෝවල්	(.....)
06. ප්‍රශ්නේ ගිත හා බැඳුණු සුවිශ්‍ය ලක්ෂණයකි,
(1) ඉන්නිසය	(2) තෝඩායම	(3) මුද්‍ර්‍යුපද	(4) අඩවිව	(5) ඉරටිය	(.....)
07. පහත සඳහන් ගි වර්ග, සේ ගි ගණයට අයන් වේ.
(1) ප්‍රශ්නේ - නාඩිගම් - හටන් - වැලපුම්	(2) හටන් - කුරුති - වන්නම් - ටේකා සිපද්
(3) ප්‍රශ්නේ - හටන් - වන්නම් - වැලපුම්	(4) බැති ගි - ප්‍රශ්නේ - වැලපුම් - වන්නම්
(5) ප්‍රශ්නේ - හටන් - වැලපුම් - ගාන්තිකරම ගි	(.....)
08. සරෝද්, සාරංගී, වයලින් වැනි තත් හාන්ඩ් වාදනයේ දී එක් ස්වරයක සිට කවත් ස්වරයකට හඩ නොකඩවා පවත්වා ගනිමින් හඩ පාලනය සහිත ව කරනු ලබන වාදනය හැඳින්වීමට සුදුසු ම, නම කුමක් ද?
(1) මින්ඩ්	(2) උපත්	(3) සුත්	(4) ස්වර මාලිකා	(5) ගමක්	(.....)
09. විවිධ තාල රුප සහිත සංවේදී හා ආවේගීලී ගායන විලාගයක් ඉස්මතු වන වේදිකා නාට්‍ය ගිය කුමක් ද?
(1) කුමට ද සොබනියේ කදුළ සලන්නේ	(2) ගල්ලන බිඳා ලෙන්දාර ඇරලා
(3) මෙහෙට වරෙවි කොල්ලන්	(4) දිකිරි දිකිරි ගෙනාව දිකිරි
(5) සත්සියක් කපු මල් රැගෙන මම	(.....)
10. උත්තර හාරතීය - දක්ෂීණ හාරතීය සංගීත පද්ධති දෙකට ම අදාළ කළ හැකි තොරතුර තෝරන්න.
(1) නාඩාව - තාල පද්ධතිය - සංගීත හාන්ඩ් සමාන ය.	
(2) ගුද්ධ හා විකානි ස්වර 12 ක් යොදා ගැනේ.	
(3) ගිත ආකෘතිය ස්ථායි - අන්තරා - සංවාරී - අහෝග වශයෙනි.	
(4) මාර්ග සංගීතය තුළින් බිජි වී ඇතේ.	
(5) ගායනය සඳහා ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ලබා දීම.	(.....)

17. සංගිත සංධිවනියක් සඳහා අදාළ වන කරුණු යෙදී ඇති අක්ෂර මොනවා ද?

- (1) AB (2) DE (3) CD (4) AD (5) CE (.....)

18. හාරතීය සංගිතය සඳහා අදාළ වන කරුණු යෙදී ඇති අක්ෂර මොනවා ද?

- (1) AB (2) AE (3) BE (4) BD (5) AC (.....)

● අංක 19 සිට 22 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමට පහත සඳහන් රුපසටහන් උපයෝගී කරගන්න.

A

C

D

E

19. Wood - Wind - Double Reed සංගිත හාණේචිය කුමක් ද?

- (1) A (2) B (3) C (4) D (5) E (.....)

20. Wood-Wind-Single Reed සංගිත හාණේචිය කුමක් ද?

- (1) A (2) B (3) C (4) D (5) E (.....)

21. Brass-Wind-Reedless සංගිත හාණේචිය මොනවා ද?

- (1) AB (2) BC (3) BD (4) BE (5) AE (.....)

22. සජ්‍යතක 7 ක පමණ ස්වර පරාසයක් අඩංගු වාදන හාණේචිය කුමක් ද?

- (1) A (2) B (3) C (4) D (5) E (.....)

● අංක 23 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත සඳහන් හි පාද ඇසුරෙන් පිළිතුරු දෙන්න.

A සේවිත පාද සරෝරුහ සන්ඡේත

B කොහොවී යනා හඩ නගනා

C පානා යසයින් සිරි පිරි කුළුණෙන්

D මුනිදුන් දම සා සැරුපුත් වැද ගතිමින්

E පෙමින මේතුරු-කුළුණු ගුණෙන

F දෙව්පුර ඇතෙකි

23. පහතරට වන්නම දෙකට අයන් හි පාද ඇත්තේ කිනම් අක්ෂර යටතේ ද?

- (1) AB (2) BC (3) AF (4) CD (5) AE (.....)

24. උඩිරට වන්නම දෙකට අයන් හි පාද ඇත්තේ කිනම් අක්ෂර යටතේ ද?

- (1) AD (2) BD (3) DF (4) CF (5) AC (.....)

25. සබරගමු වන්නම දෙකට අයන් හි පාද ඇත්තේ කිනම් අක්ෂර යටතේ ද?

- (1) AB (2) BC (3) CD (4) DE (5) EF (.....)

● අංක 26 සිට 30 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ පිළිතුරු යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

26. හාරතීය සංගිතය ..... යුගය, පශ්චාත් වෙවික යුගය නෙවත් හින්දු යුගය, ... යුගය සහ බ්‍රිතාන්තය යුගය ඔස්සේ පරිණාමය වී ඇත.

27. උත්තර හාරිය රාගධාරී සංගිතයේ එන බඩාල් ගෙලිය හා බැදුණු සංගිතයෙකු වන්නේ ..... ය. ඔපද් ගායන ගෙලිය හා බැදුණු සංගිතයෙකු වන්නේ ..... ය.
28. රාගයක වාදී-සංචාදී හැරුණු කොට ඉතිරි ස්වර ..... නමින් හඳුන්වන අතර මාල්කොන්ස් රාගයේ යෙදෙන එම ස්වර වන්නේ ..... ය.
29. වින සංගිතයේ විකාශනය යුග ..... කට බෙදෙයි. වින සංගිත ස්වර ..... නමින් හැඳින්වෙයි.
30. මැද පෙරදිගින් බිජි වූ ..... සංගිතයෙහි සියලු ම අංග ඇතුළත් පැරණි ම ජන ගිය හඳුන්වනුයේ ..... නමිනි.
- අංක 31 සිට 50 තක් ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු ලියන්න.
31. තබාව සුසර කිරීමේ දී ඉහළ - පහළ ගෙන යන ලියෙන් තැනු කොටස නම් කර, එය රඳවා ඇත්තේ කුමත කොටසේ දැයි ලියන්න.
32. මදදල් දෙකක් නාඩිගම්වල එකවර වයන අවස්ථාවක, එම වාදන දෙක ඉදිරිපත් කරනුයේ කිනම් වාදන ශිල්ප කුමයකට අනුගතව ද?
33. වයලිනය හා සිතාරය සුක්ෂම සුසර කිරීම (Fine Tuning) සඳහා යොදා ගැනෙන කොටස දෙක නම් කරන්න.
34. එක් ස්වරයකට තත් තුනක් පමණ යෙදෙන සංගිත හාංචිය වයන උපකරණය ද, එම හාංචිය සඳහා ප්‍රවලිත වූ ලාංකික සංගිතයෙයා ද නම් කරන්න.
35. ප්‍රශ්න පන්නලාල් සේෂ් සහ විශාරද බි. වික්ටර් පෙරේරා යන එතෙර මෙතෙර සංගිතයෙහින් දෙදෙනා ප්‍රවීණත්වය දුරු සංගිත හාංචි දෙක නම් කරන්න.
36. නිරදේශිත පුරවාංගවාදී රාගයක් හා උත්තරවාදී රාගයක් පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
37. සුනිල් ගානක සුරින් විසින් ගී තනු නිරමාණය කළ විතුපට දෙකක නම් ලියන්න.
38. රි ම ප ස්වර සංගතිය නිතර යොදා ගැනෙන නිරදේශිත රාග දෙකක් නම් කරන්න.
39. නිජාදය දෙයාකාරයෙන් ම යෙදෙන නිරදේශිත රාග දෙකක් නම් කරන්න.
40. මහනුවර යුගයේ රාජ සහා සංගිත ආයතනවල සේවය කළ කරණාට සංගිතයෙහින් දෙදෙනකු නම් කරන්න.
41. පරිගණක සංගිත නිරමාණය සඳහා යොදා ගැනෙන මෘදුකාංග දෙකක් (Software) නම් කරන්න.
42. දේශීය තිත් තාල පද්ධතිය අනුව තති තිත් සහ දෙතිතේ ප්‍ර්‍රේද සංඛ්‍යාව පිළිවෙළින් ලියන්න.

43. ම - ස වාදී-සංවාදී වශයෙන් යෙදෙන නිරදේශිත රාග දෙකක් නම් කරන්න.

.....

44. නිරදේශිත ඔබව සම්පූර්ණ රාග දෙකක් නම් කරන්න.

.....

45. සාම්ප්‍රදායික වැදි හි තාදමාලා තුළින් ප්‍රතිනිර්මිත තුතන සරල හි දෙකක් නම් කරන්න.

.....

46. පළමුවන සිංහල නෘත්‍යය නොහොත් තුරුතිය නිෂ්පාදනය කළේ කවරේක් ද?

.....

47. ආරෝහණයේ දී "රි" ස්වරය වර්ෂිත නිරදේශිත රාග දෙකක් නම් කරන්න.

.....

48. දේශ රාගයේ සම ප්‍රකාශිත රාගය කුමක් ද?

.....

49. දක්ෂීණ හාරතීය වර්ණම් ගායන ගෙලියෙහි ආකෘතියට අයත් කොටස් දෙකක් නම් කරන්න.

.....

50. වයලිනයේ තත් හතර උත්තර හාරතීය රාගධාරී කුමයට සුසර කරනු ලබන ස්වර හතර පිළිවෙළින් ලියන්න.

*****

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2012 අගෝස්තු (නව තිරයේය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2012 (New Syllabus)
පෙරදිග සහිතය II/ පැය තුනකි
Oriental Music II/ Three hours

କର୍ମଚାରୀ

- I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, II කොටසින් එක් ප්‍රශ්නයකට ද, III කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද විශයෙන් ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න. (සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 20 බැඩින් ලැබේ.)

I ගොවන

01. (i) පහත සඳහන් ස්වර බණ්ඩි කුමන රාගයන්ට අයන් දැඩි නම් කරන්න.

  - ප ද නී ස, ද ප ම ප, ග රි ම ප
  - ස් නී ධ ප, ධ ම, රි ග රි ස
  - ම ග රි ස, ද නී ස, ම
  - ඡ තී ස, රි ග, රි ප ම ග

(ලකුණු 08 යි)

(ii) ගාන්ධාරය දෙදාකාරයෙන් ම යෙදෙන රාගයේ නම ලියා, එම රාගයට අදාළ මේලය, මේල ස්වර, වාදී, සංවාදී, මුබ්‍යාංගය, රාග ජාති, ගාන සමය ලියන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(iii) ඉතිරි රාග තුනෙන් එකකට අයන් මධ්‍යලය බ්‍යාල ගියක් හෝ වාදිතයක් හෝ තානාලංකාර හතරක් සමග ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

02. නිරදේශීත රාග කිහිපයකට අදාළ කරගත හැකි තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

  - බිලාවල් එළඟට අයන් මාධ්‍ය සම්පූර්ණ රාගය
  - ඩ - ග වාදී හා සංවාදී ව යෙදෙන මාධ්‍ය සම්පූර්ණ රාගය
  - ම - ස වාදී හා සංවාදී ව යෙදෙන මාධ්‍ය රාගය
  - ම - ස වාදී හා සංවාදී ව යෙදෙන නිෂාදය දෙදාකාරයෙන් ම හාවිත වන රාගය

(i) ඉහත සඳහන් එක් එක් රාගය නම් කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) (b) රාගයට අදාළ මේලය, මේල ස්වර, මුබ්‍යාංගය, ගානසමය, ස්වර සංගතියක් හා සම්පූක්ෂණ රාගය ලියා දක්වන්න.

(ලකුණු 03 යි)

(iii) (d) රාගයට අදාළ ව ස්වර තිස් පහකට තොඨු ආලාප බණ්ඩියක් ලියන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(iv) (a) හෝ (c) හෝ රාග දෙකෙන් එකකට අයන් මධ්‍යලය ගිතයක් හෝ වාදිතයක් හෝ සර්ගමයක් හෝ තාල සංයා සමග ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ස්ථායි කොටස)

(ලකුණු 05 යි)

03. උත්තර හාරතීය සංගීතයේ විකාශනයට උරදුන් විශිෂ්ට සංගීතයෙයේ බොහෝ වෙති.

  - * ජීවන තොරතුරු
  - * ග්‍රන්ථ නිර්මාණ
  - * නිර්මාණය කළ සංගීත හාණ්ඩි, රාග-තාල, ගායන-වාදන ගෙශීලින්
  - * බෙහි කළ සංගීත ආයතන

ඉහත මාත්‍යකා අදාළ කරගනිමින් පහත සඳහන් සංගීතයෙන් දෙදෙනකු පිළිබඳ විස්තර කරන්න.

  - සාර්ග දේව
  - අමිර බුෂරු
  - භාන්තක්කේ පාඩිතුමා

(ලකුණු 10 X 2 = 20 යි)

II කොටස

04. පහත දක්වා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවලිත රෝග ශෙකලීන් දෙකකට අදාළ තොරතුරු කිහිපයකි.

  - * උචිරට පළාතේ, වන්නියේ හා සතර කේරලේ ඇතැම් පෙදෙස්වලට පිළාවුවකි.
  - * සබඳ විදුතේ වරිතයට ප්‍රධාන තැනක් හිමි වේ.
  - * පහතට නිර්තනයන්ගෙන් පෝෂණය වී ඇත.

- * උචිරට ගැට බෙරය වාදනය කරයි.
- * කඩා පුවත පත්තිනි දෙවියන් හා සම්බන්ධවයි.
- * පිරිමින් විසින් ම ගැහැණු වරිත රගපාණු ලැබේ.
- * පාට වරුණ පුත . . . පරම්ඝීල පුත .
- * තනු රටා උචිරට ගාන්තිකර්ම හා සම්බන්ධ වේ.
- * වෙස් මුහුණු හාවිත කෙරේ.
- * කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ සිංහත්වය හා බැඳී තිබේ.
- * ගම්හිර කාලිංග තුවර නිරිදුගේ වාසල තුළයට . . .
- * ස්වර වාදන හාජ්ඡියක් යොදා තොගනී.

A ..... රංග ගෙශීය	B ..... රංග ගෙශීය

- (i) එම රංග ගෙශීන් දෙකේ නම් වගුවේ A - B අක්ෂර යටතේ ලියා, ඉහත තොරතුරු තිබුරදී ව වගුගත කරන්න. (ලකුණු 08 දි)
- (ii) ඉහත එක් රංග සම්පූදායකට අයන් පුවලිත ශියක මුල් කොටස ශිත ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) ඉහත රංග ගෙශීන් දෙකට අමතරව ඔබ උගත්, වෙනත් රංග ගෙශීයකට (විෂය තිරයේ නිර්දේශන) අයන් නාට්‍යමය හා සංගිතමය ලක්ෂණ අවක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 දි)
05. (i) පහත සඳහන් කරුණුවලින් දෙකක් තොරාගෙන විස්තර කරන්න.
- * හටන්-ප්‍රයස්ති සම-විෂමතා
  - * උචිරට-සබරගමු වන්නම්වල ආරම්භය, ව්‍යාප්තිය හා සුවිශේෂ ලක්ෂණ
  - * ආසාතාත්මක වැළපුම් - අනාසාතාත්මක වැළපුම් (ලකුණු 12 දි)
- (ii) ඉහතින් ඔබ තොරා තොගත් කොටසකට අදාළ ආසාතාත්මක ශියකට අයන් මුල් පාද දෙකේ ශිත ස්වර ප්‍රස්ථාරය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) එම ශියේ මුල් පාදයට අයන් සැදුස්මත් හා ශීමත් ගණන ද අවසානයේ යෙදෙන පුරුණ යතියේ මාත්‍රා ගණන ද ලියන්න. (පුරුණ යතියට යටින් ඉරක් අදින්න.) (ලකුණු 04 දි)

III කොටස

06. (i) මෙම වගුව නිරදේශීත කාලයන්ට අනුකූලව සම්පූර්ණ කරන්න.

කාලය	කාල සේවානා	භාවිතය බහුල යායන ගෙයවීය	යේකාව	මාත්‍රා	වාදන අංගය (භාෂ්චර්ය)	විශේෂතා
a. ත්‍රිතාල්	X 2 0 3	බෝල්	දා දිං දිං දා / දා දිං දිං දා X 2 දා තිං තිං තා/ තා දිං දිං දා 0 3	16	තබිලා	විලම්හ/මධ්‍ය/දෑන ලය ත්‍රිත්වය ම භාවිත කෙරේ.
b.	.....	මුළුපද්	....	.....	පඩ්වාර්	තාලය අවසන් වනුයේ අක්ෂර දෙක බැහින් බැඳුණු මාත්‍රා 4 කිනි.
c.	X 2 0 3	.....	....	14	පඩ්වාර්	....
d.	X 2 0 3	බෝල් සරල හි	....	14	.....	"සවන් දී පෙර රාම වරින් අසව්" ප්‍රවලිත තුරුති හියට ද වැයෙන තාලය
e. තිලවඩා	.....	විලම්හලය බෝල්	....	.....	තබිලා	තිරිකිට යනුවෙන් දෙනැනුකම යෙදේ.

(ලකුණු 09 පි)

- (ii) b තාලයට සමාන බොහෝ ලක්ෂණවලින් සමන්විත වෙනත් තාලයක් නම් කොට, අදාළ යේකාව සම ගුණ වශයෙන් කාල සංයුෂ්‍ය සමග ප්‍රස්ථාරගත කරන්න.
(ලකුණු 04 පි)
- (iii) ඉහත b තාලය ද, මධ ප්‍රස්ථාරගත කළ තාලය ද අතර සම-විෂමතා හතක් දක්වන්න.
(ලකුණු 07 පි)

07. (i) උත්තර භාරතීය රාගධාරී සංගිතය

(ii) ශ්‍රී ලංකා දේශීය සංගිතය

(iii) අපරැඳු සංගිතය

ඉහත සංගිත සම්පූදායයන්ගෙන් දෙකක් තෝරාගන්න. ඒ සඳහා වෙන වෙන ම දායකත්වය ලබාදුන් ශ්‍රී ලංකික සංගිතයැයන් දෙමෙනාතු ද නම් කරන්න.

පහත සඳහන් කරුණු, අවශ්‍ය පරිදි යොදා ගනිමින් තෝරාගත් සම්පූදායයන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා ඔවුන් ලබාදුන් දායකත්වය විස්තර කරන්න.

* ලිඛි පොතපත

* එලිදුක්වූ නිරමාණ

* වෙනත් සංරක්ෂණ කටයුතු

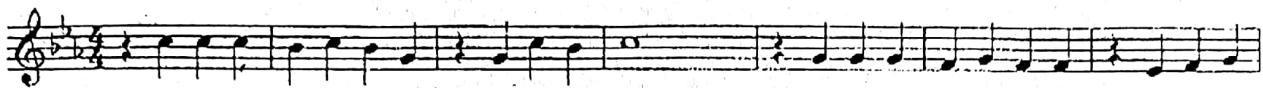
* අධ්‍යාපනික ක්ෂේත්‍රය සඳහා දායකත්වය

* වෙනත් සේවාවන්

(ලකුණු 10 X 2 - 20 පි)

08. ව්‍යවහාරික සංගීතය යොදාගත් සිංහල විෂ්‍යපට දෙකක අඩංගු හි දෙකකට අදාළ බටහිර ස්වර ප්‍රස්ථාර පහත දැක්වේ.
(ඒවා A, B වශයෙන් කොටස දෙකකට වෙන්කර ඇත.)

A.

B.

- (i) එම හි දෙකකි මූල් පාද හා ගයන්නේ ක්වරුන්ද් යි ලියා විෂ්‍යපට දෙක ද තම් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (ii) ගුහන ස්වර ප්‍රස්ථාර දෙක පෙරදිග තුමයට නැවත ප්‍රස්ථාරගත කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- (iii) උක්ත හිත දෙකින් එකකට යොදා ඇති තනුව හා සංගීත නිරමාණය පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (අවම වශයෙන් කරුණු හයක්වන් ඇතුළත් විය යුතු වේ.) (ලකුණු 06 යි)

*****

01. (5 හෝ 3)	02. (5)	03. (3)	04. (4)	05. (3)
06. (3)	07. (3)	08. (3)	09. (2)	10. (2)
11. (1)	12. (5)	13. (2)	14. (3)	15. (2)
16. (1)	17. (4)	18. (3)	19. (4)	20. (1)
21. (4)	22. (3)	23. (5)	24. (3)	25. (2)
26. වෛදික යුගය ; මෝගල් යුගය				
27. සඳාරංග අදාරංග, අමීර කූරේ, සුල්තාන් පුසේන් ගර්කි ;				
28. අනුවාදී, ගැ ද නි				
29. 4 , ලසු (LU)				
30. ඉස්ලාමිය / අරාබි / මකාමත් / මැද පෙරදිග ; අසාන් (AZAN)				
31. ගට්ටා; ලකඩි හා බද්ධී අතර				
32. අඩුතාල්; වැඩිතාල්				
33. ඇශේෂ්ටර්ස්, මන්කා				
34. ක්වාලම්; කරුණාරත්න කිරිවත්තුව්				
35. බටනළාව, වයලිනය				
36. පුර්වාංගවාදී රාග - හාගේශ්‍රී / බිභාග් / දේශ් / ලින්දාබනීසාරංග / සීම්පලාසි / බහාර / මාල්කෙෂන්ස් උත්තරාංගවාදී රාග - තිලක්කාමෝද් / හෙරව / කාලිංගබා / ආකාවරී / ජෝනපුරී				
37. රේඛාව, සංදේශය				
38. ආකාවරී / දේශ් / ලින්දාබනීසාරංග / තිලක්කාමෝද් / ජෝනපුරී				
39. දේශ් / ලින්දාබනීසාරංග / බහාර / ජයජයවත්ති				
40. ගණිතාලංකාර / අලගනායිඩ් / නාරසිංහ				
41. Calk Walk, Zoanar, Fruity loops, Reason, Music Creator, Ableton Live				
42. 3 , 3				
43. හාගේශ්‍රී / සීම්පලාසි / බහාර / මාල්කෙෂන්ස්				
44. බිභාග් / ආකාවරී / සීම්පලාසි				
45. නංගිට බැඳපු මල් වියනයි / කොටා දමක්කුදී මර මර කොටා දමක්කුදී / රාජා ඕ මංගලියා / මල් වියනෙන් බැඳි / මාමිනි මාමිනි මා දෙයියා				
46. සී. දේන් බස්තියන් මහතා				
47. මාල්කෙෂන්ස් / බිභාග් / සීම්පලාසි / බහාර				
48. තිලක්කාමෝද්				
49. පල්ලේ / අනුපල්ලේ / මුක්කායි ස්වරම් / වරනම්				
50. පූ ස ප ස				

(එක් පිළිතුරකට ලකුණු 02 බැංචින් මුළු ලකුණු 2 × 50 = 100 ඩී.)

*****

ලංකාවස

01. (i) (a) ජේංනපුරි (b) ජයජයවත්ති (c) හාගේදී (d) තිලක්කාමෝද් (ලක්ණු 04)

(ii) ගාන්ධාරය දෙයාකාරයෙන් ම යෙදෙන රාගය - ජයජයවත්ති

මේලය	- බමාජ්
මේලස්වර	- ස ර ග ම ප ඩ <u>නි</u>
වාදී	- රි
සංවාදී	- ප
මූබ්‍යාංගය	- රි <u>ග</u> රි ස, <u>නි</u> ධ ප එ රි
රාග ජාතිය	- සම්පුර්ණ
ගානසමය	- රාත්‍රි දෙවන ප්‍රහරය

(iii) ರಾಗಯ ಶೇಖರರ್ - ಮದಿಶಲಯ ಕ್ರಿತಯ - ಮಾಲಯ ಕ್ರಿತುಲ್

ଶ୍ରୀନାଥି ତୁମାଳେଂକୁର

ರಾಗಯ ಖಾಗೆಂಡಿ - ಮದ್ವಾಲಯ ಶಿಶ್ಯ

ම	-	ඩ	ඩ		නි	-	නි	ඩ	-	ඩ	ඩ	ඩ	ඩ	ග	-	ර	ස
යේ	ස	හෝ	ස	ඩ.	දා	ස	ය	දා	ස	ය	ඩ	නි	ඩ	ලා	ස	ගු	රි
රි	ස	නි	නි	ඩ.	ස	ස	ස	-	ඩ	ය	ඩ	නි	ඩ	ග	-	රි	ස
ර	ඩ	නි	නි	ර	බෝ	ස	ජො	ස	සූ	ස	ස	ස	ස	යා	ස	තා	බ
3					X				2					0			

1	යේ	s	හෝ	s	දා	s	දා	s	දා	ස	ඩී(ම)	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	
2	යේ	s	හෝ	s	දා	s	දා	s	දා	ස	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
3	යේ	s	හෝ	s	දා	s	දා	s	දා	ස	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
4	යේ	s	හෝ	s	දා	s	දා	s	දා	ස	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
	නිස	මු-	ගුම	(ඩ)	(මධ)	නි-	ප්	ප්	ප්	ස	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
	යේ	s	හෝ	s	දා	s	දා	s	දා	ස	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
	මග	රිස	නිස	ගුම	ගුම	බනි	ස්	ස්	ස්	ස	ඩී(ල)	ඩී(ඩී)	ඩී(ඩී)	
3	ග	බ	නො	s	X									

රාගය තිලකකාමෝද - මධ්‍යලය හිතය - කාලය ශ්‍රීතාල්

1	ර	ග	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
2	නී	s	ර	ඡ	-	ර	ර	ර	ර	ර	ර	ර	ර
3	රි	ම	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
4	ච	ග	ර	ව	ව	ව	ව	ව	ව	ව	ව	ව	ව
+	ග	ග	රි	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
+	නී	r	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
0						3							

1	ම	ම	ම	ම	ම	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
2	එ	ඒ	ඒ	ස	ස	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
3	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
4	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
x						2							

1	නී	s	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
2	නී	s	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
3	නී	s	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
4	ප්	ප්	ප්	(ඡ)	(ඡ)	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
	නී	s	ර	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ
	රිප	මග	රිග	නිස	රිග	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඡ

ඉහත රාග අතරින් එක් රාගයක් ලිවිමට - ලකුණු 08 දි.
ස්ථාන / අත්තරා - ලකුණු 04 දි.
තානාලංකාර - ලකුණු 04 දි.

02. (i) (a) බිජාග් (b) ආකාවරී (c) මාල්කොන්ස් (d) බහාර්
(රාග නම් කිරීමට 2×4 - ලකුණු 08 දි.)

(ii) ආකාවරී රාගය

මේලය - ආකාවරී
මේලස්වර - ස රු ග ම ප ඩ නි
මුබ්‍යාංගය - රි ම ප, නි ඩ ප
ස්වර සංගතියක් - ස, රි ම ප, ම ප ඩ, ම ප ග රි ස, ඩ ඩ ප ම ප, ග රි ස
සම ප්‍රකාශන රාගය - ජේංනපුර

(රාග විස්තර ලිවීමට $\frac{1}{2}$ බැඳීන් ලකුණු 03 දි.)

(iii) බහාර් රාග ආලාප

ස, ම, මප, ග, ම රි ස, නි ස ම, ග ම ප, ග ම, ර ස,
ප, ග ම රි ස, නි ප, ම ප, ග ම ඩ නි ස්, නි ඩ, නි ස්,
ස් රි, නි ස්, නි ප, ග ම ඩ නි ස්, ග ම රි ස්, නි ඩ, නි ප,
නි නි ප ම ප, ග, ම රි ස, නි ස, ම - - - -

(ආලාප - ලකුණු 04 දි.)

(iv) බිජාග් - සරගම් හී - ස්ථායි කොටසක්

ග	-	ස	-	-	ග	-	ම	ප	නි	-	ප	-	ග	-	ම
ග	-	ස	-	-	නි	-	ප	-	නි	ස	-	ම	ග	-	ස
නි	ස	ග	ම	-	ප	නි	-	ප	ම'	ග	-	ම	ග	-	ස
0				3				x				2			

බිජාග් රාග - මධ්‍යලය හීතය - ස්ථායි කොටසක්

නි	ස	ග	ම	ප	-	නි	නි	ස්	-	නි	-	ප	-	ග	ම
අ	බ	ඡු	ස	ල	ස	ල	න	මෙ	ස	කා	ස	ස	ස	ඡු	ග
ප	-	ග	ම	ග	-	ස	-	ප්	ප්	නි	නි	ස	ස	ස	-
වී	ස	ක	ග	යේ	ස	ස	ස	කු	ම	රෝ	මි	ල	න	කෝ	ස
ස	ස	ස	ග	ග	ග	ග	ම	ප	-	ග	ම	ග	-	ස	-
ක	ර	ග	ත	ර	ග	ශ	ය	රා	ස	ත	ර	සේ	ස	රේ	ස
0				3				x				2			

බහාර් රාග - සරගම් හීතය - ස්ථායි කොටසක්

නි	නි	ප	ම	ප	ග	ම	ධ	-	නි	ස්	රි	නි	ස්		
නි	ස්	රි	නි	ස්	නි	ප	ග	ධ	ම	රි	රි	ස	-		
ස	ම	ම	ම	ප	ග	ම	ධ	-	නි	ස්	රි	නි	ස්		
x			2		3		x			2		3			

බහාර් රාග - මධ්‍යලය හීතය - ස්ථායි කොටසක්

-	නි	-	ප	ම	ප	ග	ම	ධ	-	නි	ස්	-	නි	ස්		
ස	කෙ	s	සේ	නි	ක	සි	s	වා	o	s	s	d	නි	s	s	
ස්	ස්	ස්	නි	-	ප	ම	ප	ග	ග	ග	ග	ම	රි	රි	ස	
ග	ර	d	රා	s	ක	ම	d	වා	s	ත	ත්	ත්	ක	ල	හ	ර
ම	ම	ම	ම	ප	-	ග	ම	-	ධ	-	නි	ස්	-	දනි	ස්	
සි	සි	සි	සි	වේ	s	r	t	s	හා	s	මි	නි	s	ss	s	
0				3				x				2				

සරගම් / මධ්‍යලය හීතය / වාදිතය ප්‍රස්තාර කිරීමට (ලකුණු 05 දි.)

03. (i) සාරංග දේව

ඡේවන තොරතුරු

මෝගල් පුගයේ විසූ සංගිතයෙයකි. ක්‍රි.ව. 1210 හා 1247 අතර කාලය තුළ මෙතුමා විශිෂ්ට සේවයක් කරන ලදී.

ග්‍රන්ථ නිරමාණ

මෙතුමා විසින් රචිත "සංගිත රත්තාකරය" නම් ග්‍රන්ථය අතිශයින් වැදගත් කාන්තියකි. මෙම කාන්තිය තුළින් සමකාලීන හාරතීය සංගිතයේ දක්නට ලැබුණු උතුරු ඉන්දියානු හා දකුණු ඉන්දියානු වගයෙන් වූ බෙදීම පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රාශියක් දක්නට ලැබේ. මෙම පද්ධති දෙක සඳහා එක ම නීති මාලාවක් සකස් කිරීමට වැයම් කළ සංගිතයෙකු ලෙස හැඳින්විය හැක. මෙතුමා විසින් හාරත, ද්‍රැව්‍යානා, මාතංග හා නාරද යන සංගිතයෙන්ගේ කාන්තින් සමාලෝචනය කරමින් හාරතීය සංගිතයට එක ම නීති පද්ධතියක් සකස් කිරීමට ප්‍රයත්න දැරිය. මෝගල් පුගයේ ප්‍රථම අවස්ථාවේ ලියැව් ඇති අති විශිෂ්ට වූ ග්‍රන්ථය මෙය ලෙස හැඳින්විය හැක.

මෙම ග්‍රන්ථයේ සංගිතය පිළිබඳ නිර්වචනයක් ද දී ඇත. එනම් "පිත වාද්‍යං තර්ං නාත්‍යං - තුයං සංගිත මුඛ්‍යත්ව" මෙහි අදහස වන්නේ "ගායනය, වාදනය තර්තනය යන අංග තුන් මතා වූ සංකලනය සංගිතය" යන්නයි. මෙහි දී ගායනය අනුව වාදනයක්, වාදනය අනුව තර්තනයත් සිදුවන බව වැඩුණුවත් මෙම ග්‍රන්ථයේ සඳහන් කර ඇත.

මොහු විසින් මෙසේ සංගිතය පිළිබඳව කරන ලද නිර්වචනය බොහෝ කාලයක් පිළිගත් නිර්වචනයක් විය.

සාරංග දේව ප්‍රධාන විසින් ස්වර හා රාග හාවිත කිරීමේ දී ආඩුනික පද්ධතියට සමාන තොවූ ක්‍රමයක් සඳහන් කර ඇත. එහි විශේෂත්වය වන්නේ ඉළුත් අන්තර ගැන සඳහන් කර තිබුමයි. මොහුගේ ග්‍රන්ථයේ සවිස්තරව දැක්වූ රාග වර්තමානයේ එලෙසින් ම හාවිත තොකෙරේ. එම ග්‍රන්ථයේ එන ඉදෑද එයෙන් එන "මුබරි" නම් රාගයට අද "කනකාංගි" යයි නම් කරනු ලැබේ.

(ii) අම්ර බුෂ්ණ

ඡේවන තොරතුරු

මොහු මෝගල් පුගයේ විසූ සංගිතයෙයකි. මොහු සංගිතයෙකු, කවියෙකු පමණක් තොව සොල්දායුවකු වගයෙන් ද කටයුතු කර ඇති බව සඳහන් කළ හැක. සුල්තාන් අලාඹදීන් බිල්ජිගේ රාජසභාවේ ගායකයෙකි. මෙතුමා විජයනගරහි රාජ සභාවේ පැවති ගායන තරගයක දී නායක් ගෝපාල් ඉතා අලංකාර ගායන විලාසිතාවක් කරමින් සිටි අවස්ථාවේ එම ගායනය සැයලී සවන් දී පසුව. එම විලාසිතා සියල්ලක් ම මොහු විසින් වඩාත් අලංකාර අන්දමෙන් ගායනා කර තරගයෙන් දිනන ලද බව ද සඳහන් වේ.

මොහුගේ නිරමාණ

මෙතුමා විසින් හින්දුස්ථානි සංගිතය සඳහා රාග, තාල සහ සංගිත හාණ්ඩ නිර්මාණය කරන ලදී. මොහු නිර්මාණය කළ රාග අතර යමන්, සාංග්‍රහිත, සර්පර්ද, පුරියා, පුරිවි, තෝඩ්, පිළි බහාර් වැනි රාග විය.

මොහු නිර්මාණය කළ තාල අතර කුම්බ, ආඩවෙශකාල්, සුල්තාල්, පරෝදස්ත, තිතාල්, පිස්තේව් වැනි තාල විය.

මොහු නිර්මාණය කළ සංගිත හාණ්ඩ ලෙස සිතාරය හා තබාලාව හැඳින්විය හැක.

එමෙන් ම මෙතුමා අතින් සරල ගායනා ගෙවින් ද බිජිවිය. ඒවා අතර ගසල්, කවාල්, තරානා, බ්‍යාල් වැනි ගායනා ගෙවින් හැඳින්විය හැක.

එම් අනුව බලන විට පැහැදිලි වන්නේ මෝගල් පුගයේ විසූ අම්ර බුෂ්ණ නම් සංගිතයා සංගිතයට සුවිසල් මෙහෙවරක් කළ බවයි.

(iii) භාර්බණ්ඩේ පතිතුමා

ඡේවන තොරතුරු

මෙතුමා 1860 අගෝස්තු මස 13 වන දින බොම්බාගේ මහාරාජ්ට්‍රු පැවුලක උපත ලැබේය, මොහු මරාවි ජාතිකයෙකි. වෘත්තියෙන් නීතියෙකු වූ මෙතුමා බොම්බාගේ විශ්ව විද්‍යාලයෙන් B.A.L.L.B උපාධිය සමත් වූවෙකි.

බමුණු කුලයට අයත් වූ මෙතුමා කුඩා අවදියේ සිට ම සංගීතයට ඇල්මක් දක්වීය. එම නිසා ම බොම්බායේ "ගායන් උත්තේරක මණ්ඩලී" නම් සම්බන්ධ බැඳී ගායනය ඉගෙන ගැනීමට මුළු විවේක කාලය ම කැප කරන ලදී. මෙහි දී අලි පුසේන් බාන් වැනි තමයිය සංගීතයේයින් යටතේ ඔපද් නම් ගායන ගෙලිය ද පුණුණ කරන ලදී.

මෙතුමා විසින් නිර්මාණය කරන ලද ග්‍රන්ථ රාජියකි.

- * හින්දුස්ථානි සංගීතය පිළිබඳ කාණ්ඩ 6 කින් යුත් "ක්‍රමික් ප්‍රස්ථක් මාලිකා" යන ග්‍රන්ථය
- * අභිනව ගිත මංජරී
- * රාග මංජරී
- * රාග තරංගනී
- * හින්දුස්ථානි සංගීත පද්ධති
- * ශ්‍රීමල් ලක්ෂ සංගීත

එවැනි ග්‍රන්ථ ඒ ප්‍රධාන වෙයි. මෙතුමාට "සංගීත සම්මත්තුණවල පියා" යයි ද නම්මු නාමයක් පට බැඳී ඇත්තේ තොයෙකුන් තැන්හි දී පවත්වන ලද සම්මත්තුණ රාජියක් හේතුවෙනි. 1916 දී ප්‍රථමවරට බරෝදා නගරයේ දී මහා රාජාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලද සංගීත සම්මත්තුණ සංවිධාන කළේ මෙතුමා ය. අනතුරුව 1918 දී දිල්ලිවල දී ද 1919 බරණැස දී ද 1924 ලක්නවිවල දී ද, සම්මත්තුණ පවත්වන ලදී.

මෙතුමා විසින් විවිධ සංගීත ආයතන ද බිජිකර ඇත. ලක්නවි හි "හින්දුස්ථානි සංගීත පියා" මෙතුමාගේ ම ප්‍රයත්තයෙන් පිහිටුවන ලදී. අද මෙය "හාත්බණ්ඩ් සංගීත විද්‍යා පියා" නමින් හඳුන්වනු ලබයි. ලක්නවි මාරිස් කොලේෂ්, බැරෝදා විද්‍යා පියා, ග්වාලියර් හි මාධ්‍ය සංගීත විද්‍යාල ද මෙතුමාගේ උදාර සේවයේ අගනා සිහිවතනයන් ය. (ලකුණු 10 X 2 = ලකුණු 20 යි.)

II කොටස

04. (i)

A	B
සොකරී රංග ගෙලිය	කෝලම් රංග ගෙලිය
* උචිරට පළාතේ, වන්නියේ හා සතර කෝරලයේ ඇතැම් පෙදෙස්වලට සීමා මුවකි.	* සබඩානේ වරිතයට ප්‍රධාන තැනක් හිමි වේ.
* උචිරට ගැටු බෙරය වාදනය කරයි.	* පහතරට නර්තනයන්ගෙන් පෝෂණය වී ඇත.
* කතා ප්‍රවත පත්තිනි දෙවියන් හා සම්බන්ධවයි.	* පිරිමින් විසින් ගැහැණු වරිත රෘපානු ලැබේ.
* පාට වරුණ ප්‍රත ... පරමණ්ඩල ප්‍රත ...	* ගම්හිර කාලීන තුවර නිරදුගේ වාසල තුළයට
* තනු රටා උචිරට ගාන්ති කරම හා සම්බන්ධ වේ.	* වෙස් මූහුණු හාවිත කෙරේ.
* කැපිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ ස්ක්‍රීකත්වය හා බැඳී තිබේ.	
* ස්වර වාද්‍ය හාණ්ඩියක් යොදා තොගනී.	

(ලකුණු 08 යි)

(ii) සොකරී රංග සම්ප්‍රදායට අයත් හියක්

ම-ඩ	පප-	ඡ-ඩ	ඩපම	ම-ඩ	පප-	ජ-ප	ඩපම
සොකරී	නෑන්	නිශස	බයෙන්	අවස	රගන්	නිස්	sss
ම-ඩ	පම-	ම-ර	ඩපම	පමම	මම-	ම--	--
නැවුම්	නටන්	නිශකා	ඩලෙට්	රාග	කියන්	නිස්	sss

කොලම් සම්පුද්‍යව අයත් හිතයක්

+	+	+	ස	ම	ම	ග	ම	ප	-	ප	-	ඩ	-
+	+	+	ම	○	ලෙ	ස	සේ	බ	.	නා	ස	ස	ස
-	-	-	-	-	ඩ	-	ඩ	නී	ඩ	ප	-	ම	ග
s	s	s	s	s	ඩ	s	ල	භ	s	මා	s	ගේ	s
ම	ප	-	ප	-	ම	-	ඩ	ප	-	ම	-	-	-
ර	න්	s	රෑ	s	ව	s	ලෙ	සි	s	නා	s	s	s

වෙනත් රුග්‍ර ගෙයෙහින් දෙකට තුරුති හෝ නාඩුගම් නාටු ගෙයෙහින් අයත් වේ.

(ලකුණු 04 පි)

(iii) තුරුති නාටු ගෙයෙය

ක්‍ර.ව. 1880 දී පමණ පරසි ජාතික නාටු කණ්ඩායමක් ලංකාවට පැමිණ මොවුන් විසින් නාටු කිපයක් රහ දක්වන ලදී. එම නාටු රස විදින්නට පෙළඳුණු ශ්‍රී ලංකිය ශිල්පීන් ද එවැනි වූ නාටු සම්පුද්‍යක් බිභිකිරීමට දායක විය. එයින් ප්‍රථම තුරුතිය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ගොරවය ලැබුයේ සි. දොන් බස්තියන් ගුරුන්ට ය. තුරුති නාටුවල කාලා වස්තුන්, වරිත, අංගවලන, අභිනය, රශපුම, වේශ නිරුපණය, වේදිකා සැරසිලි, ආලෙප්කකරණය යන කරුණු ප්‍රධාන තැනක් ගත්තේ ය. ශ්‍රී ලංකා ද්වීපයේ එතිනාසික වරිත කාලා, බොද්ධ කාලා ආදිය මෙම තුරුති නාටුවලට වස්තු විෂය වී ඇති අසුරු පැහැදිලි වන්නේ ඒ සඳහා යොදාගත් නම්වලින් ය. එනම් වෙස්සන්තර, දුටුගැමුණු, සිරසගබේ, පද්මාවති... එවැනි තුරුති කිපයක නම් ය. මෙම තුරුතිවල රුග්‍රයන් සඳහා ස්ත්‍රී, පුරුෂ දෙපක්ෂය ම සහභාගි විය. මේවායේ එන දෙබස් ද සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරක බස යොදාගෙන සිදු කෙරුණි. එමෙන් ම සීමිත කාල සිමාවක් එනම් පැය 3 ක් පමණ කාලයක් තුළ නාටුයෙන් උපරිම වින්ද්‍යායක් ලබා ගැනීමට ප්‍රශ්නකයන් හට හැකි වීම මෙම තුරුතිවල විශේෂත්වයකි.

තුරුති ගිත සඳහා හින්දුස්ථානි රාජ්‍යාලී සංගිතයේ ආභාසය ලැබේ ඇත. එයට හේතුව වශයෙන් ප්‍රධාන කරුණක් සඳහන් කළ හැකි ය. එනම් මෙම ගිත සඳහා සංගිතය සැපයීමට දායක වූයේ උතුරු ඉන්දිය සංගිතයූයින් වීමයි. මෙම ගිතවල ලක්ෂණ ලෙස.

- * ගිතය අතරතුර යෙදෙන නාලයෙන් තොර වූ "දොහොරාව" නම් ගිත කොටස් යොදා ගැනීම.
- * හින්දුස්ථානි නාල පද වූ දාදරා, කෙමිටේ, දීප්චන්දී, කෙහෙරවා වැනි තාල මත ගිත නිර්මාණය වීම.
- * කාරි, හෙරවී, බලාංශී, ආකාවරී වැනි රාග ඇසුරු කරුණින් ශී තතු නිර්මාණය වී තිබීම.
- * ගිත වාදනයට සර්පිනාව, තබිලාව, බොල්කිය ප්‍රධානව වයලිනය, බටනළාව වැනි හින්දුස්ථානි සංගිත හාංචි යොදා ගැනීම.
- * නාටු තුළ ගිත විශාල ප්‍රමාණයක් අඩිංඡ වීම.
- * නාලී නිශ්චයන් විසින් ම ගිත ගායනය කිරීම.
- * ස්ථායි, අන්තරා යන ආකෘතිය මත ගිත ගායනය කිරීම.
- අඇද වූ කරුණු රාභියක් ගෙන හැර දැක්වීය හැක.

නාඩුගම් නාටු ගෙයෙය

ශ්‍රී ලංකාවේ මූහුදුබඩ පලාත්වල රගදක් වූ නාටු සම්පුද්‍යක් ලෙස නාඩුගම් නාටුය හැදින්වීය හැක. දකුණු ඉන්දිය උවිඛ නාටු සම්පුද්‍යක් අනුගමනය කරුණින් සකස් වූ නාටු ගෙයෙයකි. පස්ගොඩ කර සැකසු එළිමහන් ස්ථානවල රග දැක්වීය. එම ස්ථානය කරලිය නම්න් හදුන්වයි. එක ම කාලා ප්‍රවත රාත්‍රී කාලයේ දින කිපයක් තුළ රග දැක්වීය. කාලාව අතරතුර පොන් ගුරු වරිතය කාලාව විස්තර කරුණින් ඉදිරිපත් කිරීම මෙම නාටු ගෙයෙහේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. නාඩුගම්වලට පොය වූ වරිත ලෙස බහුඩුතයා, පොන් ගුරු, සෙල්ලම් ලමා වැනි වරිත හඳුන්වා දිය හැක.

නාඩුගම් නාටු සම්පුද්‍යයේ එන ශී තතු සඳහා කර්ණාවක සංගිතය බෙහෙවින් බලපා ඇත. නාඩුගම් ශී ගෙයෙහේ එන සුවිශේෂී අංග වන උරුවෙටුව, ඉන්නිසය, තොඩ්බායම යන කොටස් තුළ ද ගැබා වී ඇත්තේ කර්ණාවක සංගිත ලක්ෂණයි.

එසේ ම හි තනු වාදනයේ දී තාල වාද්‍ය හාංචිය ලෙස යොදාගෙන ඇත්තේ මද්දලයයි. මද්දල දෙකක් යොදා ගනිමින් අඩුකාල් සහ වැඩිතාල් වාදනය නාඩිගම් සංගිතයේ තවත් ලක්ෂණයකි. ඒ සඳහා යොදා ගන්නා තාල අතර පසන්, තිරලානා, වාප්‍ර, කිරිතනම් වැනි තාල ද, කර්ණාටක රාග ද ඇසුරු කරගෙන ඇත. ගිත ගායනය අතරතුර ගිත පාදයේ ඇද පැද ලෙලවා යති යෙදීම එනම් අගහාරං යන ලක්ෂණය ද සුවිශේෂී වේ. නාදරටා තරමක් සංකිරණ ස්වභාවයක් ගනී. ස්වර වාදනයට සර්පිනාව සහ හොරණුව ද හාවිත කර ගනී. විශේෂය වූ සහාය ගායන ව්‍යෝද්‍යක් මගින් ගියේ යම් යම් කොටස් ප්‍රතිරාගයනය ද මෙහි තවත් සංගිතමය ලක්ෂණයකි. සියලු සංවාද ද ගායනා ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම ද සුවිශේෂත්වයකි.

නාට්‍යමය ලක්ෂණ ලිවිමට (ලකුණු 04 පි.)

සංගිතමය ලක්ෂණ ලිවිමට (ලකුණු 04 පි.)

(මුළු ලකුණු 08 පි.)

05. (i) * හටන් හි - ප්‍රශ්න හි

සමානතා

1. හි වර්ග දෙක ම සේ හි ගණයට අයත් වේ.
2. හි වර්ග දෙක ම මහනුවර යුගයේ ප්‍රවලිත විය.
3. හි වර්ග දෙක සඳහා දකුණු ඉන්දිය කර්ණාටක සංගිතයේ ආහාරය ලැබේ ඇත.
4. හි වර්ග දෙක ම කවිකාර මධුව ආස්‍රිතව ගායනා කර ඇත.
5. හි වර්ග දෙක සඳහා ම රාජ අනුග්‍රහය ලැබේ ඇත.
6. හි වර්ග දෙක ම ප්‍රසංගාත්මක හා රාගනයට උවිත නාද රටාවලින් ගායනා කර ඇත.
7. හි වර්ග දෙක ම සිවිපද විරිතෙන් බැහැරව තිරමාණය වී ඇත.

අසමානතා

1. ප්‍රශ්න හිවලින් ගුණ වර්ණනා කිරීමක් සිදු වී ඇති අතර, හටන් හිවල විරත්වය ප්‍රධාන කොට ගෙන ගිත තිරමාණය වී ඇත.
2. ප්‍රශ්න හිවල මුද්‍රේපදය තමැති ගිත කොටසක් ඇති අතර, හටන් හිවල එසේ විශේෂ ගිත කොටසක් නැත.
3. ප්‍රශ්න හි රජ වාසල කවිකාර මධුවේ සිටි වන්දිහටියින් නම් වූ ගායක කණ්ඩායමක් විසින් ගායනා කර ඇති අතර, හටන් හිවල විශේෂ ගායක කණ්ඩායමක් නොමැත.
4. ප්‍රශ්න හි රජ වාසල රජ ඉදිරියේ ගායනා කර ඇති අතර, හටන් හි එසේ නොවේ.
5. ප්‍රශ්න හිවල නාදමාලා බොහෝවේ සප්තක තුනේ ම ස්වර ඇසුරු කරගෙන ඇති අතර, හටන් හිවල සමහර හි පමණක් ස්වර පරාසය දීර්ශන යෙදී ඇත. බොහෝ හිවල ස්වර පරාසය පටු ය.
6. ප්‍රශ්න හිවල යොදා ඇති හාංචිව සංකිරණ වන අතර හටන් හි බොහෝමයක බස සරල ය.
7. ප්‍රශ්න හි අනුළත් ගුන්ප ලෙස ශ්‍රීනාමය, පවත, පැරකුම්බා සිරිත යන ගුන්ප නම් කළ හැකි අතර, ඉංග්‍රීසි හටන්, පරංගි හටන ආදී ගුන්පවල හටන් හි අනුළත් වේ.

* උඩිරට - සබරගමු වන්නම්වල ආරම්භය, ව්‍යාප්තිය, සුවිශේෂ ලක්ෂණ

උඩිරට වන්නම්

ආරම්භය :- උඩිරට වන්නම් තිරමාණය වූයේ මහනුවර රජ කළ ශ්‍රී විර පරාකුම නාරේන්ද්‍රසිංහ රාජ සමයෙහි බැවි ප්‍රකට ය. එවකට රාජ සහාවේ ස්වය කළ ගණිතාලංකාර නම් පැඩිරයෙකු තෙලිගු බසින් ලියන ලද "වාදාංකුස රත්නමාලය" නම් ගුන්පය ඇසුරෙන් වන්නම් රවනා කළ බැවි සඳහන් වේ. මෙහි උඩිරට වන්නම් 18 ක් සඳහන් වේ.

ව්‍යාප්තිය :- මෙම වන්නම් මහනුවර යුගයේ කවිකාර මධුව ආස්‍රිතව ව්‍යාප්ත වී ඇති බව කිව හැක. විශේෂයෙන් වන්නම් නර්තනය තුළින් රාජ සහාව වර්ණවත් වී ඇති බව කිව හැක.

සුවිශේෂ ලක්ෂණ :-

- * සතෙකුගේ හෝ පුද්ගලයෙක්ගේ වර්යා පිළිබඳව කියවී ඇත.
- * උඩිරට වන්නම්වල හාංචා ගෙලිය සරල බවින් යුත්ත ය.

- * උඩිරට වන්නමක කොටස් පහකි. තානම, කවිය, කස්තිරම, සිරුමාරුව, අඩවිව එම කොටස් පහයි.
- * මෙම වන්නම සඳහා කරණාටක සංගිතයේ ආහාසය ලැබේ ඇති.
- * ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය වන්නේ ගැටබෙරයයි.
- * උඩිරට වන්නම් ගණනීන් 18 කි.

සබරගමු වන්නම්

ආරම්භය :- සබරගමු වන්නම් ආරම්භය පිළිබඳ තොයෙක් මත පළ වී ඇත. මහනුවර රජ කළ වීර පරාකුම නැරේන්දසිංහ රාජු සමයෙන් පසු මෙම වන්නම් රචනා කරන්නට ඇතැයි යන මතයක් ද වේ. ඒ කෙසේ වූවත් පසුකාලීනව පොත පත් සඳහන් අන්දමට සබරගමු වන්නම් කළවානේ ධර්මාලංකාර අතපත්තු මුහන්දිරම් විසින් නිරමාණය කළ බව කියුවේ.

ව්‍යාපේකය :- සබරගමු නරතනයේ එන පහන්මඩු, ගම්මඩු ආදී ගාන්තිකර්මවල දී මෙම වන්නම් ව්‍යාපේක වූ බව කියුවේ. එසේම දළදා පෙරහැර හා සබරගමු සමන් දේවාලය ආශ්‍රිතව මෙම වන්නම් ව්‍යාපේක වී ඇති බව ද කිව හැක.

සුවිශේෂී ලක්ෂණ :-

- * ප්‍රධාන වාද්‍ය හාණ්ඩිය ලෙස දුවුල යොදාගතී.
- * සබරගමු වන්නම්වලින් ද කියුවෙන්නේ සතෙකු හෝ පද්ගලයකුගේ වර්යාවන් ය.
- * සබරගමු වන්නමක කොටස් ලෙස දුවුල් පදය, තානම, කවිය, කලාසම, අඩවිව යන කොටස් පහ හැඳින්විය හැක.
- * තිත මුල් කරගෙන මෙම වන්නම් තරතනය සිදු වේ.
- * මෙම වන්නම් විනෝදාස්වාදය මුල් කරගෙන සිදු කරනු ලබයි.

ආසාතාත්මක වැළපුම් හි - අනාසාතාත්මක වැළපුම් හි

- * දුක, යෝකය, විරහව මුල් කරගෙන හි වර්ග දෙක ම නිරමාණය වී ඇත.
- * මෙම හි ඇතුළත් ග්‍රන්ථ ලෙස වෙසතුරු දා කව, යසේදරාවත, සඳකිලුරු දා කව වැනි ග්‍රන්ථ හැක.
- * මෙම හි වර්ග දෙක ම සේ හි ගණයට අයත් වේ.
- * හි වර්ග දෙක සඳහා ම කෝමල ස්වර වැඩි වශයෙන් යොදා ගෙන ඇති. ඒ නිසා තාද මාලාව තුළ යෝකාත්මක බව මනාව පැහැදිලි වේ.
- * ගද්ගදය නැතහෙත් ඉකි ගැසීම සඳහා අවශ්‍ය යොදා ගෙන ඇති.
- * දිරස වශයෙන් යති යොදා ගෙන ගැසීම අනාසාතාත්මක වැළපුම් හිවල ලක්ෂණයකි.
- * ගිතයේ ලය අඩුවෙන් ගැසීම ආසාතාත්මක වැළපුම් හිවල ලක්ෂණයකි.

(කොටස 2 ක් විස්තර කිරීමට 6 X 2 ලක්ෂණ 12 හි.)

(ii) හටන් හි - මැදුම් මහ දෙකින

ප	ස්	නි	නි	නි	බ	-	නි	බ							
ප	ර	ණ	ස	මු	ශ්	ර	දු	ව	න	නැ	වි	දා	ක	-	
ඡ	-	-	ඩ	-	ප	ම	ම	ම	-	ග	-	රි	-		
ලා	s	s	s	s	s	s	රු	පු	s	රි	වි	s	ය	s	
නි	නි	නි	ස	ස	රි	රි	ම	ම	ග	රි	-	ග	රි		
ක	ර	න	ර	ග	දා	ක	වි	ල	ස	පා	ර	ලි	ගු		
ස	-	-	-	-	-	-	ස	රි	-	සා	-	නි	-		
ලා	s	s	s	s	s	s	රු	පු	s	රි	වි	s	ය	s	
නි	නි	නි	ස	ස	රි	රි	ම	ම	ග	රි	-	ග	රි		
කි	ර	න	ර	ග	දා	ක	වි	ල	ස	පා	ර	ලි	ගු		
ස	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ලා	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	

සුරුන යතිය මාත්‍රා 14 කි.

(iii) මුල් පාදයේ සැදුස්මත් ගණන - 20 කි.

පුරුණ සමුද්‍ර රුව න තැව්ද ක ලා රු පු බි ය
 1 1 1 1 1 1 1 1 1 2 1 1 2 1 1 1 1

ගීමත් ගණන - 28 කි.

අවසානයේ පූර්ණ යතිය - මාත්‍රා 14 කි.

ප්‍රගස්ති ගී - මහ තතිතික

+ මු	ම	ගුරී	ස	රිග	මගරී	ගුරී	ස	-	-	ප	මුප	පම	ගුරී	ස
+ එං	මා	තියු	සු	වු	ත්ස්ස	වුරී	තේ	S	S	ලො	ත්බුශ	ත්ස්ස	පු	ති
+ රිග	මුග	රි	ස	රිග	මගරී	ගුරී	ස	-	-	-	-	-	-	-
S තුව	රේන්	ද්	ස්පු	හු	ත්ස්ස	ත්ස්සප	තේ	S	S	S	S	S	S	S

පූර්ණ යතිය - මාත්‍රා 6 කි.

සදුස්මත් - ව්‍යරමාත්‍යිසු බ්‍රවරි තේ ලා තු ප්‍රති = 18

ගීමත් - 16

උචිරට වන්නම්

ග	ම	ප	-	-	-	ප	ධ	ඩඩ	නි	නි	ඩ	ම	ග	ලුග	රි
තා	S	න	මි	S	S	ත	මි	(ඩඩ)	නි	න	ත	තෙ	න	තුම්	දි
ග	ම	ප	-	-	-	ප	ධ	ඩඩ	නි	න	ත	ම	ග	ලුග	රි
තා	S	න	මි	S	S	ත	මි	(ඩඩ)	නි	න	ත	තෙ	න	තම්	දි
ග	ම	ප	-	-	-	ප	ධ	ඩඩ	නි	න	ත	ම	ග	ලුග	රි
නා	S	න	මි	S	S	ත	මි	(ඩඩ)	නි	න	ත	තෙ	න	තම්	මි
-	-	රි	ග	ම	-	ප	ධ	ඩඩ	නි	න	ත	ම	ග	ලුග	රි
S	S	දි	න	ත	මි	දි	S	නුව	S	S	S	ති	මි	දි	S
-	-	රි	ග	ම	-	ප	ධ	ඩඩ	ම	ග	ම	ග	රි	-	-
S	S	නා	S	තා	S	මි	දි	නා	S	S	S	S	S	S	S

පූර්ණ යතිය - මාත්‍රා 8 කි.

සදුස්මත් 16 කි. - තු තුම් තුම් දු තා තා තෙන් තා තුම් දි
 2 2 2 2 2 2 1 1 1 1 2 1

ගීමත් - 16 කි.

සබරගමු වන්නම් - මහතතිතික

+ ති-	රි	රි	රි	රි	රි	ග	රි	සි	සි	රි	පි	රි	ස	රි	ති
+ පු	නා	S	ය	ස	සි	න්	රි	සි	සි	රි	පි	රි	තු	ලි	තේ
+ +	ති	ස	රි	ම	ග	රි	රි	සි	සි	රි	පි	රි	-	-	-
+ +	හි	දි	වා	ත	රා	ත	රි	සි	සි	රි	පි	රි	S	S	S
+ ති-	රි	රි	රි	රි	රි	ග	රි	සි	සි	රි	පි	රි	ස	රි	ති
+ බුව	නා	S	ර	ඡ	සි	න්	රි	ලි	ක	ලො	සි	ති	රි	තු	රි
+ +	ති	ස	රි	ම	ග	රි	රි	සි	සි	රි	පි	රි	-	-	-
+ +	ලි	S	වා	S	S	S	S	සි	සි	රි	පි	රි	S	S	S

පූර්ණ යතිය - මාත්‍රා 8 කි.

සදුස්මත් 24 කි. - පා තා ය ස සින් සි රි පි රි කු එ තෙන් හි ද වා රා බී
 2 2 1 1 2 1 1 1 1 1 2 1 1 2 2 2 2

ගීමත් - 32 කි.

ආසාකාත්මක වැපුපූම් හි

ර	ග	රිසු	ස	ස	ස	ර	ග	-	මග	රිසු	ර
කො	බෝ	ss	කු	රු	ල්	ව	නෝ	s	ss	ss	s
ග	ම	ග	රි	රි	ග	රි	ස	-	-	-	-
ල්	බෝ	s	ස	තු	නි	ව	නෝ	s	s	s	s

පුරුණ යතිය - 5

සදුස්මත් 9 කි. - කො බෝ කු රු ල් ව නෝ
1 2 1 1 1 1 2

ගීමත් - 12 කි.

හිත සවර ප්‍රස්ථාරය - ලකුණු 04, ශීමත් ලිවිමට - ලකුණු 01,

පුරුණ යති ලිවිමට - ලකුණු 02

(මුළු ලකුණු 08 හි)

III කොටස

06. (i)

කාලය	කාල ස්ථානය	භාවිතය බහුල ගායන තෙක්ලිය	යේකාව	මාත්‍රා	වාද්‍ය අංශය (භාෂේච්‍ය)	විශේෂතා
a. ත්‍රිතාල්	X203	බ්‍යාල්	ධා දිං දිං දා දා දිං දිං දා X 2 ධා තිං තිං කා කා දිං දිං දා 0 3	16	තබිලා	විලමිජ/මධ්‍ය/දෑත ලය ත්‍රිත්වය ම හාවිත කෙරේ.
b. චෛවතාල්	X02034	ඩුපද්	ධා දා දිං කා කිට දා X 0 2 දිං කා කිට කුකා ගැඩි ගත 0 3 4	12	පඩ්වාස්	තාලය අවසන් වනුයේ අක්ෂර දෙක බැහිත් බැඳුණු මාත්‍රා 4 කිනි.
c. ධමාර්	X203	ධමාර්	ක දි ව දි ව දා ණ ගෙ කි ව X 2 0 කි ව කා s 3	14	පඩ්වාස්	විභාග බෙදීම විෂම ආකාරයකට සිදු වේ. ධමාර් ගායනයේ යොදා ගති.
d. දිජ්වන්දී	X203	බ්‍යාල් සරල ගී	ධා දිං - දා දා දිං - X 2 කා තිං - දා දා දිං - 0 3	14	තබිලා	"සවන් දී පෙර රාම වරින් අසව්" ප්‍රවලිත තුරුති ගියට ද වැයන තාලය
e. තිලවඩා	X203	විලමිජ ලය බ්‍යාල්	ධා තිරිකිට දිං - දිං X ධා දා තිං තිං 2 කා තිරිකිට දිං - දිං 0 ධා දා දිං දිං 3	16	තබිලා	තිරිකිට යනුවෙන් දෙනැනැකම යෙදේ.

(ලකුණු 09 හි)

(ii) ඒක්තාලය

මාත්‍රා	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
යේකාව	දිං	දිං	බුග	තිරිකිට	තු	තා	කුත්	තා	බුග	තිරිකිට	ධි	තා
තාල සංකේත	X		0		2		0		3		4	

(ලක්ණ 04 දි)

(iii) වෙළතාල් හා ඒක්තාල් සම විෂමතා

සමානතා

- තාල පද දෙක ම හින්දුස්ථානි සංගීත පද්ධතියට අයත් ය.
- තාල පද දෙකේ ම මාත්‍රා ගණන සමාන වේ. එනම් මාත්‍රා 12 කි.
- තාල පද දෙකේ ම විහාග සමාන වේ. එනම් විහාග 6 කි.
- තාල පද දෙකේ ම තාල සංඳු යෙදීම සමාන වේ. එනම් X 02034 වේ.
- තාල පද දෙකේ ම හින්දුස්ථානි ගායන ගෙශිල්න් සඳහා යොදා ගනී.
- තාල පද දෙකේ ම එක් විහාගයක ඇති මාත්‍රා ගණන සමාන වේ.
- එනම් එක් විහාගයක මාත්‍රා 2 බැඟින් යෙදේ.
- තාල දෙකේ ම ලය සමාන වේ. එනම් විලම්බ ලයෙන් වාදනය වේ.

විෂමතා

- වෙළතාලය පබ්බාජයෙන් වයන අතර, ඒක්තාලය තබ්ලාවෙන් වාදනය කරයි.
- වෙළතාලය මුළුපද් ගායනයේ යොදා ගන්නා අතර ඒක්තාලය බ්‍යාල් ගායනයේ දී යොදා ගනී.
- තාල දෙකේ යේකාවන් වෙනස් ය. එනම් වෙළතාල් ධාඩා / රූප්‍රා තා ... ආදි වශයෙන් යෙදෙන අතර, ඒක්තාල් රූප්‍රා / බුග තිරිකිට ආදි ලෙස යෙදේ.

(ලක්ණ 07 දි)

07. (i) උත්තර හාර්තිය රාගධාරී සංගීතය

දායකත්වය ලබාගත් සංගීතයෙන්

- වින්සන්ට් සෝමපාල මහතා

මෙතුමා 1906 මැයි මස 17 දින පානදුර ගෞරකාන නම් ගමෙහි උපත ලැබේය.

මෙතුමා සංගීතය කෙරෙහි විශේෂ ඇල්මක් දක්වාය. මෙතුමාගේ සංගීත ගුරුවරුන් අතර ඒශ්. සාදිරිස් සිල්වා මාස්ටර් හා එච්.චිං. රුපසිංහ මාස්ටර් යන අය වෙති. මෙතුමා හාඡා ගාස්තු උගතෙකු ද, ව්‍යක්ත කළීකයෙක් ද, එමෙන් ම සංගීත ගත්කතුවරයෙකු ද විය. මොහු විසින් ලියුවුණු ග්‍රන්ථ අතර,

* ශිෂ්ට ගිත

* සංගීත පදාර්ථය

* හාවික ගිත

* ගිත විද්‍යා

* තාල යුතානය

* ගිත කළානිධි

* දසනාල ලක්ෂණය

ආදි ග්‍රන්ථ වැදගත් තැනක් ගතී.

මෙතුමා ස්වදේශ මිත්‍රා, ලක්වැසියා, ලක්මිණි පහණ ආදි ප්‍රවත් පත්වල ගිත නිබන්ධකයෙක් ලෙස කටයුතු කළේ ය. එසේම රාගධාරී සිංහල ගිත රාජියක් මෙතුමා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ අනුම් ප්‍රදේශවල කළායනන ආරම්භ කර සංගීතය ව්‍යාප්ත කර හරින්නට ඉමහත් උත්සාහයක් ගත් මහා සංගීතයෙක් ලෙස මෙතුමා හැඳින්විය හැක. ඒ අතර කැස්බැලේ "ඁාස්ත්‍රි කළායනනය" ඉමහත් ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි.

මෙතුමා අතින් බොහෝ ගිත ද නිර්මාණය විය. ඒ අතර "මවිපියෝ ආදි සොදුරු තමාගේ, "ශ්‍රී රාජුල හිමිගේ නාමේ.." යන ගිත අදවත් තොනැසී ආදරයෙන් වැළද ගැනීමට හැකි ගිත ලෙස වැදගත් වේ.

මෙතුමා සංගිතයට ලැදී බොහෝ දක්ෂ සිපු පරපුරක් ද බිහි කරලිය. මවුන් අතර ආනන්ද ජයසිංහ මහතා, සිමන් ලොකුලියන මහතා, ලෙනාඩි ජයසේකර මහතා, ඩී.චිඩි. ජයන්ත මහතා යන අය හැඳින්විය හැක.

මේ අපුරින් බලන කළ උත්තර හාරතීය සංගිතයට ඉමහත් මෙහෙවරක් කළ පූවිණේෂී සංගිතයෙක් ලෙස වින්සන්ට සෝමපාල සංගිතයෙක් හැඳින්විය හැක.

2. ආචාර්ය ලයනල් එදිරිසිංහ මහතා

මෙතුමා 1913 ජනවාරි 17 වැනි දින ගාල්ලේ උපත ලැබේය.

මෙතුමා සංගිතය හැදැරීම සඳහා ඉන්දියාවේ විශ්වහාරක නම් විශ්වවිද්‍යාලය හා හාත්බණ්ධේ සංගිත විද්‍යා පියා තෝරාගන්නා ලදී. සංගිත විශාරද උපාධිය ලබාගත් ප්‍රථම ශ්‍රී ලංකිකයා වන්නේ ද මෙතුමා ය. හාත්බණ්ධේ සංගිත විශාරද උපාධිය ලබාගෙන ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි මෙතුමා උස්තාද් අලවිදින් බාන් වෙතින් ලැබූ විශේෂ පුහුණුවක් අනුව අධ්‍යාපනය ප්‍රගණ කර ගත්තේ ය.

එදිරිසිංහ මහතා ලංකාවට පැමිණිමෙන් පසු අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන සංගිත පරීක්ෂක දුරයට පත් කරගන්නා ලදී. ඉන්පසු ලංකාවේ උත්තර හාරතීය ගාස්ත්‍රීය සංගිතය ඉගැන්වීමේ වැඩ පිළිවෙළ තව තවත් ප්‍රථම් විය. ඒ අනුව රජයේ ලිඛිත කළායනනයේ වෙන ම අංශයක් සංගිතය සඳහා පිහිටුවන ලදී. එහි පුරෝගාමියා ලෙස කටයුතු කළේ ලයනල් එදිරිසිංහ මහතා ය. එහි පළමු විදුහල්පතිවරයා ද මෙතුමා ය. ලංකාවේ ප්‍රථමයෙන් වාද්‍ය සංගිතයක් පවත්වමින් වෘත්තීය වූයේ ද මෙතුමා විසිනි.

දේශීය ගායන වාද්‍යන හා තැබුම් පිළිබඳව යුතෙනස්කේ තරග ආරම්භ කරමින් දේශීය කළා උත්තනතියට අත හිත දුන් මෙතුමා හාරතයට ගොස් සංගිතය ඉගෙන ගැනීමට සිපුන් දැනුවත් කර මවුන්ට ඒ අවස්ථාවන් ලබාදීමට කටයුතු කළේ ය.

ඩූතානායේ එලිසබෙන් රජන ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි අවස්ථාවේ උත්සවයක් සඳහා සාමාජිකයින් 40 කින් පමණ පුත් වාද්‍ය වෘත්තයක් පුහුණු කර ඉදිරිපත් කරන ලදී.

2500 බුද්ධ ජයන්ති ගිතය නිර්මාණය කළේ ද මෙතුමා විසිනි. ගුවන් විදුලි ශිල්පීන් තෝරීමේ මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා ලෙස ද මෙතුමා කටයුතු කරන ලදී.

සිතාරය නම් සංගිත හාංචිය ප්‍රථමයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාරය කළේ මෙතුමා විසිනි. මීට අමතරව තබා, පබ්ලාස්, පුල්බාර යන හාංචි වාද්‍යයේ දී මහත් දස්කම් කිඩු සංගිතයෙක් විය.

(ii) ශ්‍රී ලංකා දේශීය සංගිතය

1. ඩී.ඩී. මඟ්‍ලොපුව මහතා

මෙතුමා 1922 පෙබරවාරි මස 17 වැනි දින මහනුවර හාරිස්පත්තුව නම් ගම්මානයේ උපත ලැබේය. මූලික අධ්‍යාපනය ඉඩමෙශේම රජයේ විදුහලෙන් ලබා ගත්තේ ය.

මෙතුමා සංගිතය හැදැරුවේ ඉන්දියාවේ ගාන්ති නිකෙක්නයේ සහ විශ්ව හාරතී විශ්ව විද්‍යාලයෙනි.

මෙතුමා අතින් රැවිත ගුන්ප අතර "හෙළ හී මග", "අහිනව මූලික ගිත", "සිගිති ගිත" යන ගුන්ප ඉතා වැදගත් වේ. ඔහු අනුරින් සිංහල ජන සංගිතය ඇපුරින් ලියැවුණු "හෙළ හී මග" යන ගුන්පය වෙශෙසින් ම අගය කළ යුතු වන්නේ ය. මෙම ගුන්පය තුළ ජන සංගිතයේ විවිධ සිද්ධාන්ත කොටස් හා ඉතා වැදගත් ජන හී ප්‍රස්තාර රාජියක් අඩංගු වී ඇතේ.

මෙතුමා අතින් ජන හී ඇපුරින් නිර්මාණය වූ සංධිවති 4 ද ඉතා වැදගත් ය. ඒවා නම්,

* ගොයම් දා මගුල

* මාර පරාජය

* හිරගෙයින් මරුමුවට

* මහාහිනිෂ්ක්මණය යන සංධිවති වේ.

එමෙන් ම මෙතුමාගේ නිර්මාණ අතර "දෙපානෝ" යන ගිත නාටකය ද පූවිණේෂී වේ. මෙහි සියලු ම ගිත ජන හී නාද රටා ඇපුරින් නිර්මාණය වී තිබේ ප්‍රධාන ම කරුණකි. මෙතුමා විසින් "අරුණට පෙර" විතුපටයේ ගිත රචනය, තිර රචනය හා අධ්‍යක්ෂණය ද සිදු කෙරුණි.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ සංගිත පරීක්ෂකවරයෙකු ලෙස ද, එහි ම ප්‍රධාන පරීක්ෂකවරයා ලෙස ද, ප්‍රධාන සංගිත අධ්‍යාපන නිලධාරියා ලෙස ද, සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ නිර්මාණ හා පරීක්ෂණ කළා අධ්‍යක්ෂතුමා ලෙසින් ද මෙතුමා සේවය කොට ඇත.

මෙතුමා හොරණ ශ්‍රීපාලි විද්‍යාලයේ සේවය කළ අවදියේ සංගිතයට මහත් සේවයක් කරමින් විශාල ශිෂ්‍ය පරපුරක් බිජි කළේ ය. මුවන් අතර විරෝධීන ගුණතිලක, සි. ද. එස් කුලතිලක, එස්. කෙන්දිසිංහ, නත්දා පෙරේරා, ලයනල් රන්වල යන මහත්ම මහත්මීන් සඳහන් කළ හැක.

රාජ්‍ය නැගුම් හා සංගිත කණ්ඩායම ආරම්භ කිරීමේ පුරෝගම්යා වශයෙන් කටයුතු කළේ ද මෙතුමා ය. දේශීය සංගිත සංදර්ජන, විවිධ ප්‍රසාග ආදිය විදේශ රටවල පවත්වමින් අපේ රටට ඉමහත් කිරීතියක් ලබාදුන් දේශීය සංගිතයැයක් ලෙස බි. ඩී. මකුලොලුව මහතා හැදින්විය හැක.

2. සුනිල් ගාන්ත මහතා

මෙතුමා 1915 අප්‍රේල් 14 වැනි දින ජා ඇල ප්‍රමුණුගම දී උපත ලැබේ.

වර්ෂ 1939 දී ගාන්ත නිකේතනයට හිය මෙතුමා සංගිතය හා මනිපුරි නරතනය ඉගෙන ගත්තේ ය. භාත්බණ්ඩේ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සංගිත විශාල උපාධිය ලබාගෙන 1944 දී ලංකාවට පැමිණීමෙන් පසු මහු ලංකාවේ සංගිත ක්ෂේත්‍රයට සුවිසල් මෙහෙයක් ඉටු කරන ලදී.

මහු විසින් ගායනා කරන ලද සරල හි හා ගුෂමෙන් හිත රාජියකි. ඒ අතර,

* මිලු පිවිලා	* මිහිකක තැලවාලා
* දියගොඩ සැමතිනා	* සුවද රෝසමල් තෙලා
* ලංකා ලංකා	* ඉදිරියට ම යවි හෙළයිනේ
* මල් පිබිදිගෙන එන්නේ	* කෝකිලයන්ගේ

යන හි අදත් ජනප්‍රිය හිත වේ.

1946 දී ගුවන්විදුලියට සම්බන්ධ වී පුරුමයෙන් ම "මිලු පිවිලා" යන හිතය ගායනා කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ සංගිත ක්ෂේත්‍රයට සඳාකාලිකව ම පවත්නා හිත රාජියක් බිජිකර දුන් මෙතුමා අතින් බිජි වූ ගුන්ප ද රාජියකි.

ඒ අතර,

* සංගිතයේ අත්තිවාරම	* සෙල රිදී විලාව
* දේශීය සංගිතය	* ගුවන් තොටිල්ල
* හෙළ මිහිර	* සුනිල් හිත
* මල් මිහිර	* මිහිරියාව වැනි ගුන්ප ඉතා වැදගත් වේ.

මෙතුමා සිංහල විනුපට සංගිතය නව මගකට යොමු කරන්නට මූලික වූ අයක් ලෙස ද සඳහන් කළ යුතු ය. ඒ අතර රේඛාව, සත්දේශය, රෝමියේ ජ්‍රිලියට වැනි විනුපට සඳහා සංගිතය හා තනු නිර්මාණය කර ඇත.

මෙතුමා හෙළ බසට අති විශිෂ්ට සේවාවක් කළ මහා සංගිතයැයි. මැතැවින් පුදුණ කළ කටහඩක් මහු සතුව තිබූ අතර, ගායනයේ දී හි පදමාලා උච්චාරණය කිරීම අති විශිෂ්ට ය.

මෙතුමා සිංහලයාට සිංහලයාගේ ම යැයි කිව හැකි සංගිත සම්පූද්‍යායක් බිජිකල උදාර සංගිතයැයක් ලෙස හැදින්වීමට ව්‍යත් නොමැති කරමි ය.

(iii) අපරැයු සංගිතය

ප්‍රේමසිර කේමදාස

මෙතුමා බටහිර සංගිතය ඇසුරින් සුවිශේෂ නිර්මාණ රෝක් දේශීය සංගිතයට උරුම කර දුන් මහා සංගිතයැයි. අපේ රටේ මපෙරා ගෙලිය ඇසුරින් මුල් ම සිංහල මපෙරාව නිර්මාණය කළේ කේමදාස ගුරින් ය. එය මානසවිලයි. මානසවිල මපෙරාවක ආකෘතිමය ලක්ෂණ පළමුවරට දේශීය රෝග හුමිය මත හෙළි කළ මපෙරාව විය.

කැන්ටාටා ගායනා ගෙශලිය පදනම් කරගෙන ප්‍රථමයෙන් බොඳේ කැන්ටාටාව ඉදිරිපත් කළේ ද කේමදාස ඉරින් ය. බුද්‍යන්ගේ පිරිනිවන් පැම පිළිබඳ ඉතිහාස කථාව කියුවෙන "පරිනිධිබාණ සූත්‍රය" ඇසුරෙන් මහනුවර පුගයේ දී සිංහලෙන් ලියැවුණු "පිරිනිවන් මංගල්ලය" නම බලි ගාන්ති කවිපෙළ මේ කැන්ටාටාවට මුල්විය. කේමදාසයන්ගේ බොඳේ කැන්ටාටාව ජගත් සංගිතය තුළ පහළ වූ අද්විතීය නිර්මාණයක් පමණක් නොව, ඒ සම්භාවනීය නිර්මාණය ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යතන සංගිත ඉතිහාසයේ තව පිටුවක් ද පෙරලයි.

එසේ ම මෙතුමා විසින් නිර්මාණය කරන ලද වැස්ස, නියගය, මගේ කාලයේ මවිනි වැනි සංධිවනි නිර්මාණයන් දී, අශේෂ මපරාව ද සුවිශේෂ නිර්මාණයන් විය.

මෙතුමා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සංගිත විෂය හාරව සේවය කරන ලදී. ඒ අවස්ථාවේ විෂය නිර්දේශ සකස් කිරීම සඳහා ද දායක විය.

මෙතුමා විතුපට රෝක සංගිත නිර්මාණය කරන ලදී. එසේම දෙශීල්ංග්‍යාමානය වැනි සුවිශේෂ වෙළිනාටා සංගිතය සඳහා මෙතුමා දායක විය.

මෙතුමා විසින් විශාල සිපු පරපුරක් දායාද කළ අතර අදත් "කේමදාස පදනම" නමින් ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යයි. මේ තුළින් බවහිර සංගිත නිර්මාණ ඇසුරින් මහා විශාල නිර්මාණ රාජියක් අපේ රටට දායාද කර දුන් මෙම සංගිතයෙකුගේ අම්ල මෙහෙවර කෙසේ ඇගයීමට ලක් කළ හැකි දැයි නොහැගේ.

කෝරාගත් සම්ප්‍රදායන් දෙකට 10 X 2 - ලකුණු 20 ඩී.

08. (i) A. සිනිදු සුදු මුදු තලාවේ - පිපෙන පෙන පිඩු ඩිනායේ

ගායනය :- පෘත්‍රින් බඩ්.චි. අමරදේවයන්

විතුපටය :- සත්සමුදුර

B. සිත ර යාමේ අදුරේ - ව්‍යාසනා නිල් දැස පායා

ගායනය :- මහාචාර්ය සනන් න්‍යායිකර මහතා

විතුපටය :- දුලිකා

හිතයේ මුල්පාද ලිවිමට - ලකුණු 2 X 2 - 4 ඩී.

විතුපට දෙක නම් කිරීම - ලකුණු 1 X 2 - 2 ඩී.

(ii) A.

+	ස	ස	ස	නි	ස	නි	ප	+	ප	ස	නි	ස	-	-	-
+	ප	ප	ප	ම	ප	ම	ම	+	ග	ම	ප	ම	-	+	නි
ප	ග	ම	-	මග	සග	ම	-	+	ග	ම	ප	ම	ප	ම	නි
+	ග	ම	ග	ස	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ම

B.

ප	-	-	ම	ප	-	ර	ස	ග	-	-	ග	ඩ	නි	ස	-
ප	-	-	ම	ප	-	ර	ස	ග	-	-	ග	ඩ	නි	ස	-
ප	-	-	ම	ප	-	ර	ස	ග	-	-	ග	ඩ	නි	ස	-
ප	-	-	ම	ප	-	ර	ස	ග	-	-	ග	ඩ	නි	ස	+
නි	+	ප	+	ර	+	+	ප	නි	ර	-	-	-	ඩ	නි	ප
ප	ම	ප	-	-	-	ර	ස	ග	-	-	-	-	-	-	ප
ඩ	ඩ	නි	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ප

ස්වර ප්‍රස්ථාර 2 ට 3 X 2 - ලකුණු 06 ඩී.

(iii) A. සත්සමුදුර විතුපටය - කනුව හා සංගිත නිර්මාණය

මහගම සේකරයන්ගේ පද රවනයක් වූ සිනිදු සුදු මුදු තලාවේ යන හිතයට සංගිතය නිර්මාණය කළේ සේමදාස ඇල්විටිල ඉරින් විසිනි.

මෙම ගිතයේ සංගිත නිර්මාණය තුළ බටහිර සංගිත සංධිවතියක ආකෘතිය ඇත. පද පේලි කීපයකින් කියැවෙන අදහස වඩ වඩාත් කිවු කිරීමට මෙතුමාගේ සංගිත නිර්මාණය අති විශිෂ්ටව නිර්මාණය වී ඇත. මේ සඳහා සංගිත හා ජ්‍යෙෂ්ඨ විශාල සංඛ්‍යාවක් සහ වාදකයින් බොහෝමයක් යොදාගෙන ස්වර සංඛ්‍යාත ආදි බටහිර සංගිත කොටස යොදාගෙන සංධිවති ස්වරුපයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.

නාද මාලාව සජ්‍යතක තුන ම ඇසුරු කර ඇත. ගිතයේ වාදන කොටස් සමහර අවස්ථාවල තානාලංකාර ස්වරාච්ඡකින් නිර්මාණය වී ඇත. ගිතයේ ආරම්භය සිදුවන්නේ දෙදාහොරාවක් ඇසුරිනි. කටහඩ හා එකිනෙකු සුවිශ්චී වේ. කටහඩ තල කීපයකින් ගායනා කිරීම සිදුවේ. තාල රුප කීපයක් මත ගිතය ගායනා කරයි.

මෙම ගිතයේ තනුව හා සංගිත නිර්මාණය අතිවිශිෂ්ය වූ නිර්මාණයක් බව ගිතය ඇසෙන අවස්ථාවේ දී පැහැදිලි වේ. ගිතය රහිතව වුව ද නාද මාලාව කුළුන් සමුදුර පිළිබඳ ගැහුරු අර්ථ කථනයක් ලැබේය හැක.

සංගිතවේදියාට මෙවන් විශිෂ්ට නිර්මාණයක් කරන්නට දායක වී ඇත්තේ ගිත රවනාවයි. සමුදුය පිළිබඳ මත්ත් විතුය සංගිත ධිවති මගින් නිරුපණය කිරීම සංගිත නිර්මාණකරුවාගේ කාර්යය විය.

මෙම ගිතය ගැන මහාවාර්ය සුතිල් ආරියරත්නයන් පවසන්නේ මෙසේ ය.

"සත් සමුදුර කේමා සංගිත බණ්ඩ කීපය වනාහි සාගරයෙහි ගොරනිරම බවත්, සෞන්දර්යයන් එකට හනා වනා කලතා කළ විශිෂ්ට නිමුවුමකි." සිතිදු සුදු මුදු තලාවේ ගිතයම ක්ෂේද සංගිත සංධිවතියකි.

B. දුලිකා විතුපටයේ - සිත රු යාමේ ගිතය

මෙම ගිතයේ පද රවනා කර ඇත්තේ මහාවාර්ය සුතිල් ආරියරත්නයන් ය. මෙහි සංගිත නිර්මාණයකර ඇත්තේ අගුණෙන් සංගිත නිර්මාණකරුවෙක් වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ කේමදාස ගුරීන් ය. මෙතුමාගේ නිර්මාණයන් කොසේ අගය කරන්න ද යන ප්‍රශ්නයකි. එම නිර්මාණ එතරම්ම විශිෂ්ට ය. බටහිර සංගිතයට අදාළ ශිල්ප කුම සමහර ගිත කොටස්වලට ඇතුළත්කර ඇත. එය 'දුලිකා' යන කොටස කුළුන් විද්‍යමාන වේ. එම දුලිකා යන ව්‍යවහාර ගැයෙන ආකාරය ද ඉතා අලංකාර ය. එය ඉතා සුක්ෂ්ම අන්දමින් විෂම ග්‍රහය යොදාගෙන නිර්මාණය කර ඇත.

ගිතය සඳහා යොදාගෙන ඇති තනුව තරමක් සංකීරණ වුවත් එහි ගායනාය තුළ දී සරල බවක් දක්නට ලැබේ. අඩු ලයකින් මූල්‍ය ගිතය ම ගායනා කරයි. කෙටි අතුරු වාදන කොටස්වලින් නිර්මාණය වී ඇත.

එ කොසේ වුව ද මෙම ගිතය කේමදාස ගුරීන්ගේ තනු නිර්මාණයෙන් ඉතා විශිෂ්ය නිර්මාණයක් බවට පත් වී ඇති බව නම් පැහැදිලිව ම කිව හැකි ය.

(ලක්ෂ්‍ය 06 ඩී.)

*****